

der ingen Tvivl kan være om, at en Haandværker, der gaar ind under Kategorien faste Haandværkere, det vil sige saadanne, med hvilke der er sluttet Marskontrakt, ligesom komme ind under Loven, derom er der neppe Tvivl; men ved Siden deraf beskæftiges der et betydeligt Antal af Haandværkere og Arbeidere, som ere antagne paa Kort Opsigelse, men som udføre de samme Arter af Arbejde, og det kunde vel være tvivlsomt, om de ikke under visse Omstændigheder i alt Fald kunde bringes ind under de særlige Udtryk, som ere benyttede i Loven; i deres Almindelighed vil man formodentlig neppe kunne betragte dem som berettigede til Invalideforsørgelse efter denne Lov, og jeg maa tilføje, at det vistnok heller ikke er Tilfældet efter den nuværende. Spørmeget jeg end ønsker en Vending paa dette Sted, vil jeg dog ikke være tilbøjelig til at stille Vindringsforslag, naar de kunde medføre, at det vilde forsinke og maaske under visse Eventualiteter særlig kunde vanskeliggjøre, at Loven kunde udkomme i denne Samling.

Finantsministeren: (Estrup). Jeg slutter mig selvstændigt ganske til de Ønsker, der bleve udtalte fra de ærede Talere, der have haft Ordet, om at det maatte lykkes at tilendebringe Lovforslagets Behandling i denne Samling, det vil sige, dette Lovforslags tilligemed dets Tvillingbroders, Lovforslaget om Pensionering af de militære Underlæser. Der er ikke fremsat væsentlige Indvendinger mod Lovforslagets Indhold af noget af de Medlemmer, der hidtil have haft Ordet. Den betydeligste Indvending, der er fremsat, og som jeg maaske snarere kunde kalde en Hensigt end en Indvending, blev fremsat af det ærede 5te Medlem fra 1ste Kreds (Sonquidres), og, saavidt jeg forstod, sluttede det kongevalgte Medlem, der sidst havde Ordet (Axen), sig ogsaa dertil. Den gid ud paa, hvorvidt en civil Arbejder eller Haandværker, der bliver beskædiget under Udførelse af sin Tjeneste paa Værftet eller i Laboratoriet, vil kunne tillægges Invalideforsørgelse efter dette Lovforslag. Det vil han efter min Opsattelse ikke kunne, og det forekommer mig mere end tvivlsomt, om det vilde være ønskeligt, at han fik en saadan Ret igjennem dette Lovforslag. Under Lovforslagets Behandling paa den lange Vej, det har gaaet igjennem Rigsdagen, idet det jo nu er 4de Samling, i hvilken dette Lovforslag behandles, er flere Gange det Spørgsmaal kommet frem, om det ikke vilde være rigtig i Lovforslaget at optage Bestemmelser gjældende de civile Invalider. Emnet er altsaa ikke nyt; men jeg vil bemærke, at jeg for mit Vedkommende har været en bestemt Modstander deraf. Det forekommer mig, at der vel er al Grund til at søge Understøttelse udvirket i enkelte Tilfælde, men at det er aldeles ugjortigt at indføre bestemte Regler derom i et Lovforslag som dette og give

en bestemt Ret dertil. Det vilde være meget for vidt. Blandt Andet vil jeg gjøre opmærksom paa, at man ikke ligeover for de Civile har den samme Garanti for, at de have været legemlig sunde og stærke, da de begyndte, som man har eller rettere i Reglen har med Hensyn til de militære. Derfor vilde vi tænke os, at man i den civile Administration skulde komme ind paa at give Invalideforsørgelse til dem, som have eller angive at have tilsat deres Helbred i denne Tjeneste, tror jeg ikke, at man behøver at nævne Exempler — de ville tilbyde sig af sig selv — paa, at man ikke har nogenjombestemt Maalestok for, hvilken Sundhedsgrad den Vedkommende var i Besiddelse af, da han traadte ind i Tjenesten. Jeg tror heller ikke, at der er nogen Nødvendighed for at faae Bestemmelser ind i Lovforslaget om de civile Invalider, idet der uden stor Vanskelighed vil kunne staffles Understøttelse i de Tilfælde, hvor der er virkelig Anledning til at staffe saadanne. Det er jo noksom bekendt, at der i alt Fald under flere Grene af Ministerierne er Understøttelses-kasser, som blandt Andet ogsaa benyttes til at erstatte saadanne Mangler paa Arbeidskraft og paa Førlighed, som hidrøre fra Udvælsen af en bestemt Tjenestegjerner, og hvor det ikke er Tilfældet, vil man jo altid have Afgang til ad den sædvanlige Vej gjennem Finantsloven ved den bevilgende Myndigheds Medvirkning i det enkelte Tilfælde at staffe en til dette passende Understøttelse. Jeg tror, at det er langt at foretrække for at søge fastslaaet i dette Lovforslag almindelige Regler derom. Det er denne Bemærkning, jeg vilde gjøre til de ærede Medlemmer, der have ønsket, at civile Haandværkere og Dagleiere, der antages til Tjeneste i Militæretatens Laboratorier, paa Værftet osv., maatte kunne komme med ind under Lovens Bestemmelser. — Det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Magius), som jo i det Hele taget var fuldt tilfreds med Lovforslagets Bestemmelser og erkjendte de væsentlige Fordele, som Vedtagelsen af dette Lovforslag vilde give Invaliderne, yttrede sig mindre tilfreds med en Bestemmelse om, at Understøttelsen til Børnene absolut vilde komme til at høre op med det 15de Aar. Der kan jo ganske vist være forskellige Meninger om, hvilken Aldersgrænse der er den rette, i hvilken Alder Børnets Understøttelse skal høre op; men jeg tror, at hvor uenig man end kan være derom, vil man lettere kunne blive enig om den Fordel, det er at have en bestemt Grænse istedetfor en svævende; navnlig, hvis det, som det ogsaa har været foreslaaet, i hvert enkelt Tilfælde skulde afgjøres af den samlede Rigsdag paa Finantsloven, om denne Grænse skulde overstiges, tror jeg, man maa langt foretrække at have en absolut Aldersgrænse, selv om denne kunde synes ærede Medlemmer at være noget lav.

En Usvigelse i det foreliggende Lovforslags Bestemmelser fra de nuværende Regler er, saavidt